

Slagelse Kommune, Miljø og Natur
Dahlsvej 3
4220 Korsør
Att. Sofie Kamille Astrup

Kystdirektoratet
J.nr. 20/00736-8
Ref. Britt Gadsbølle Larsen
18-03-2020

Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Kystbeskyttelse i form af højvandsbeskyttelse af Skælskør, Slagelse Kommune

Anmodning om udtalelse modtaget: 19. februar 2020

Kystdirektoratets frist: 18. marts 2020

Slagelse Kommune har anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1, i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse i form af højvandsbeskyttelse af Skælskør, Slagelse Kommune. Kystdirektoratet gør opmærksom på, at denne udtalelse er vejledende, og kan lægges til grund i den videre behandling af det kommunale fællesprojekt. Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af det fremsendte projektmateriale.

Lovgrundlag

Når en kommunalbestyrelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1 (LBK nr. 78 af 19/01/2017, som senest er ændret ved LOV nr. 720 af 08/06/2018), anmoder Kystdirektoratet om en udtalelse i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt, skal Kystdirektoratet afgive en udtalelse til projektet senest 4 uger efter modtagelse af anmodningen.

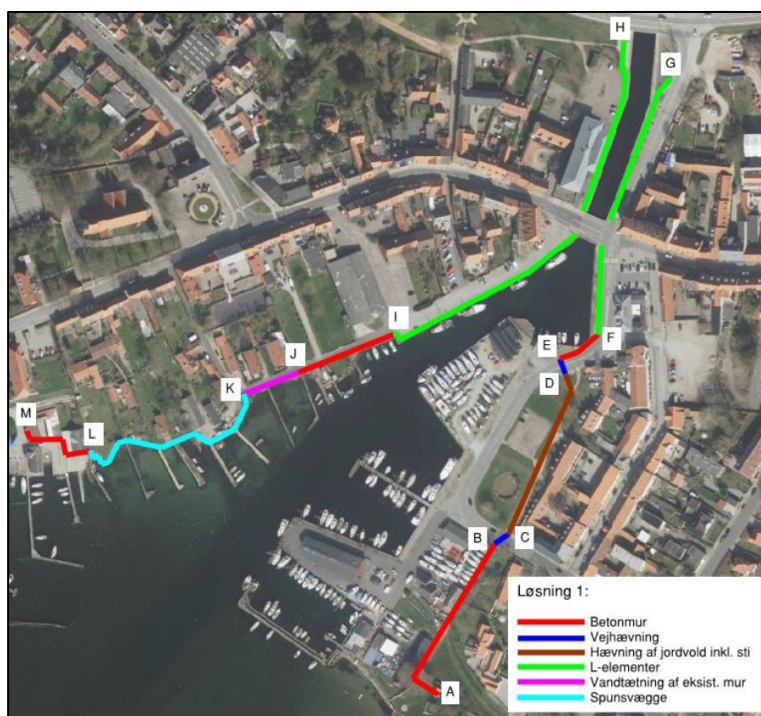
Grundlaget for udtalelsen

Udtalelsen bygger på en rapport udarbejdet af COWI (Højvandssikring Skælskør, januar 2019). Målsætningen for det fremsendte projektforslag er beskyttelse mod stormflod med en returperiode på 100 år fremskrevet til år 2070. Den dimensionsgivende vandstand er +2,0 m DVR90. En 100 års hændelse i Korsør Havn er 156 cm iht. Kystdirektoratets seneste højvandsstatistik (2017). Der regnes med en havspejlsstigning på 0,45 m og landhævning på -0,055 m. Af projektmateriale fremgår det, at i alt 125 bygninger (større end 30 m²) vil blive berørt ved en vandstand til kote + 2,0 m DVR90.

Den fremsendte rapport omfatter tre løsningsvarianter til højvandsbeskyttelse af Skælskør. Løsningerne kan ses af de følgende figurer, som fremgår af projektmateriale udarbejdet af COWI.

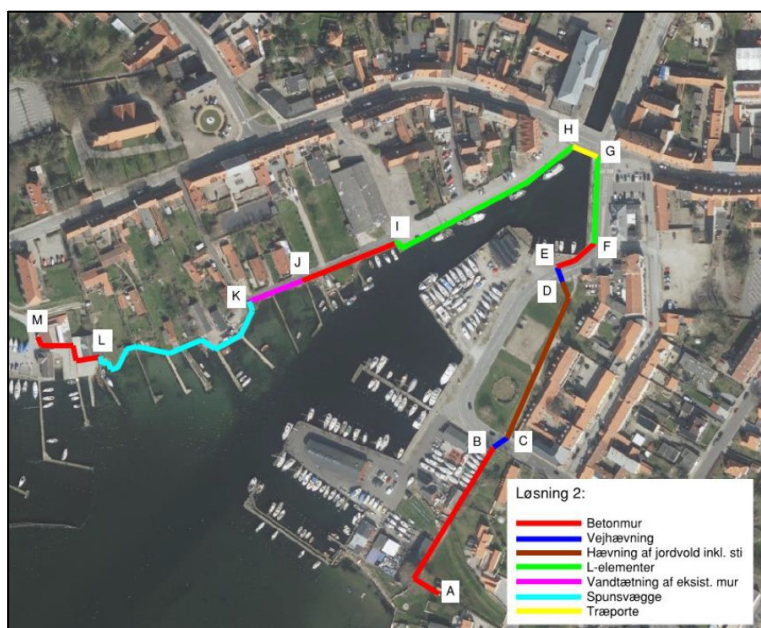

Løsning 1

Løsning 1 er landbaseret og ligger på begge sider af havn/kanal. Løsningsforslaget omfatter betonmure, hævnning af veje, hævnning af jordvold, L-elementer, vandtætning af eksisterende mur og spunsvægge. 93 bygninger opnår beskyttelse med denne løsning.

Løsning 2

Løsning 2 er en landbaseret beskyttelse med sluse/højvandsport i broen ved Vestergade. Forskellen fra løsning 1 er, at der ved løsning 2 sættes træporte på tværs af broen, hvorfor der ikke etableres kystbeskyttelse på bagsiden af broen. Løsningsforslaget omfatter betonmure, hævning af veje, hævning af jordvold, L-elementer, vandtætning af eksisterende mur, spunsvægge og træporte. 97 bygninger opnår beskyttelse med dette løsningsforslag.

Løsning 3

Løsning 3 omfatter etablering af en sluse/højvandsport før havnen samt etablering af få landbaserede elementer i form af betonmure, spunsvægge og mole. 105 bygninger opnår beskyttelse med dette løsningsforslag.

Eksisterende kystbeskyttelse

Der er på projektstrækningen forskellige eksisterende kystbeskyttelses anlæg eksempelvis skråningsbeskyttelser og mure.

Vurdering af risiko ved oversvømmelse

Det fremsendte kystbeskyttelsesprojekt har til formål at beskytte værdier i form af bl.a. bebyggelse og infrastruktur mod oversvømmelse.

I Kystdirektoratets Højvandsstatistik fra 2017 er en 50- og 100 års hændelse hhv. 149 cm og 156 cm (vandstandsmåler Korsør Havn). Der er mindre uoverensstemmelse mellem målte maksimalvandstande, hvilket er begrundet i en senere revideret udgave af Kystdirektoratets statistikker. De højeste målte vandstande ”i nyere tid” i området indtraf under hændelsen 1.-2. november 2006, med maksimumværdier omkring 160-170 cm DVR90.

Omfang af tidligere oversvømmelser fremgår ikke af projekt materialet. Der er dog dokumenteret hændelser med oversvømmelse af lave områder i Skælskør ved tidligere hændelser.

I materialet tages udgangspunkt i en klimafremskrivning af øget middelvandstand til 2070 (50-årigt perspektiv), der tillægges 100-års ekstremhændelsen i dag. I fremskrivningen er ikke anvendt de nye udmeldinger vedrørende havstigning fra 2019 (SROCC & DMI), men indenfor det angivne tidsrum vurderes forudsætningerne dog at være tilstrækkelige.

Der er således valgt en designhøjde svarende til en ekstrem vandstand i 2070 på 2,00 m DVR90, hvortil der lokalt indregnes bidrag for bølger mv. Umiddelbart synes denne sikringshøjde at være relativt lavt sat – set ift. potentielle fremtidige ekstreme, samt overvejelser omkring projektets levetid.

Det fremgår ikke af materialet, om der er foretaget undersøgelser af andre sikringshøjder – herunder kritiske vandstande for oversvømmelse (eksempelvis hvorledes en højere sikring vil føre til beskyttelse af yderligere ejendomme). Endvidere bør det adresseres, hvorvidt der, over tid, er mulighed for at forhøje beskyttelsesniveauet for de tre løsningsmuligheder, hvis/når dette bliver aktuelt – også efter 2070. I valget af sikringshøjde og -løsning er det således væsentligt at vurdere, om tiltagene er tilstrækkelige, og om de kan udvides senere. Idet en 100-års hændelse er lagt til grund, er det således også vigtigt at erkende, at sikringen ikke beskytter mod alle potentielle hændelser, og at beslutningen er en afvejning af sikkerhed og andre hensyn ift. borgere, infrastruktur mv.

Området omkring Skælskør Havn er lavtliggende og Kystdirektoratet finder, at der er behov for at beskytte området mod oversvømmelse. Dog forventes kajområder og nogle havnefaciliteter at være anlagt til at kunne tåle oversvømmelse qua deres beliggenhed.

Linjeføring

Der er i materialet skitseret tre løsninger som alle adresserer oversvømmelsesudfordringerne i Skælskør. Overordnet set yder alle tre løsninger beskyttelse af de lavtliggende områder og ejendomme. Løsningsmodellerne virker velovervejede ift. beskyttelsen, de er dog ikke uddybende præsenteret endnu, ift. eventuelt generelle ønsker til, hvordan man (borgere/kommune) ser området udvikle sig fremadrettet. Specielt løsning 1 indeholder mange delelementer samt steder, hvor der skal foretages manuel lukning ved stormflod, løsning 2 kræver lidt færre manuelle lukninger, mens løsning 3 indeholder færrest og er simplest i sin udformning, hvilket i sig selv er tiltalende. Alle løsninger er ”standard”-løsninger med traditionelle metoder, idet de dog giver velovervejede bud på udformning og konstruktion samt kombinationer af tiltag.

For alle tre løsninger gælder, at de gradvist forventes at komme hyppigere i funktion som følge af havstigning. I det fremadrettede arbejde bør der tages højde for denne udvikling ift. valg af løsning og hvor ofte manuelle lukninger skal iværksættes – med deraf følgende konsekvenser for færdsel og infrastruktur. Specielt for overvejelser angående løsning 3 (og til en vis grad løsning 2) skal det vurderes, om sluse/højvandsport kan være i funktion under vandstande over to meter (ift. anlægssum).

Kystdirektoratet ønsker ikke på det forhåndenværende grundlag at pege på en løsning fremfor en anden, idet ovennævnte overvejelser m.fl. bør indgå i den videre dialog.

Selvom den sydlige del (bryggeri) ikke indgår i projektet, vil en samlet løsning og/eller afklaring på en eventuel samlet løsning være formålstjenstlig, således at en kommende løsning bedre håndterer de samlede udfordringer i Skælskør i forhold til oversvømmelse. Heri bør naturligt indgå fremtidsplaner for området. I det videre arbejde bør endvidere uddybes, hvorledes de forskellige linjeføringer/løsninger spiller sammen med oversvømmelsesbeskyttelse/oversvømmelseshåndtering af ejendomme på havnen, der enten ikke er omfattet af de enkelte løsningsforslag eller hvis funktion på anden vis påvirkes af forslagene.

Metode og dimensioner

Kystdirektoratet vurderer, at alle tre skitserede løsninger på udmærket vis håndterer oversvømmelsesudfordringen i Skælskør. Løsningerne er alle kombinationsløsninger af forskellige elementer til håndtering af oversvømmelsesfaren. Løsningerne søger samlet set at fremvise en palette af forslag, der i høj grad tilgodeser de lokale forhold. Som materialet selv beskriver, kan forslagene skaleres til at omfatte yderligere ejendomme (mod vest især).

Løsningerne adresserer oversvømmelsesbeskyttelse og håndterer oversvømmelsesfaren af områder nord hhv. syd for havnen. Ved løsning 3 undgås mure mv. langs en stor del af strækningen på begge sider; ved løsning 2 undgås mure mv. på den inderste del, mens løsning 1, der ikke omfatter lejlighedsvis spærringer på tværs af havneløbet til beskyttelse, har mure mv. på begge sider af havnen.

Løsningerne vurderes ikke at have en negativ indvirkning på kystudviklingen - se dog bemærkning vedr. Natura 2000 og VVM i nedenstående.

Fra et kystteknisk perspektiv ser alle tre løsninger fornuftige ud. Følgende overvejelser, hvoraf nogle allerede er nævnt, bør inddrages:

- Sikringsniveauet vurderes at være tilstrækkeligt i dag, men en eventuel forhøjelse kan komme på tale inden for en 50-årig tidshorisont (afhængigt af stormfloder og havstigning).
- Det skal sikres, at manuelle lukker ikke reducerer den samlede sikkerhed, samt at der til alle tider er lokalt beredskab, der kan håndtere disse.
- Ved især løsning 1 skal der gøres mere detaljerede overvejelser (herunder økonomiske) ift. til højvandslukker på kloaker samt placering af og håndtering af pumper under ekstreme hændelser.
- Fundering af sluse (løsning 3) skal vurderes detaljeret i forhold til konstruktion (herunder højde, bundforhold og bundsikring) samt funktionalitet.
- Anvendelse og eventuel fremtidig beskyttelse af ejendomme, der ikke er omfattet af løsningerne og sammenhængen med disse.

- Omfanget af andre foranstaltninger (ledningsnet, infrastruktur, vedligehold, pumper mv.) ved valg af løsninger.

Natura 2000 og VVM

I forbindelse med en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, skal der efter miljøvurderingsloven (LBK nr. 1225 af 25/10/2018) træffes afgørelse om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en miljøvurdering (VVM). Der skal ligeledes træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1062 af 21/08/2018) om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Projektet vil finde sted i Natura 2000-område nr. 162 Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø.

Kystdirektoratet vurderer umiddelbart, at det fremsendte projekt kan påvirke et Natura 2000-område. Det gælder primært løsning 2 og 3, som involverer etablering af en sluse.

Idet både løsning 2 og løsning 3 udelukkende kommer i funktion under sjældne og ekstreme hændelser, vurderes disse dog at kunne udformes, så der ikke sker nævneværdige ændringer i den generelle ind-/udstrømning, men dette vil skulle undersøges nærmere. Der henvises til Miljøstyrelsen for yderligere bemærkninger hertil.

Kystdirektoratet kan ikke oplyse, hvorvidt der er forekomst af bilag IV-arter i projektområdet og der henvises til Miljøstyrelsen for bemærkninger hertil.

Anden lovgivning

Tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en række dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til det konkrete projekt vurderes at erstatte følgende lovgivninger:

- Inklusion ift. lov om jagt og vildtforvaltning mht. færdsel i et vildtreservat i anlægs- og driftsfasen.

Kystdirektoratets vurdering i forhold til inklusion af anden lovgivning er vejledende.

Den videre proces

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af denne udtalelse fra Kystdirektoratet samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at fremme projektet, underrettes de borgere, som har anmodet om igangsættelsen af projektet. Hvis projektet fremmes, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter på kommunens hjemmeside oplysninger om, hvornår de enkelte processkridt forventes afsluttet, herunder om eventuelle forsinkelser. Derefter udarbejder

kommunalbestyrelsen et konkret projekt og indsender en ansøgning til kommunen. Kommunalbestyrelsen kan vælge at afholde et eller flere møder med de berørte grundejere i løbet af projektet.

Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt. Høringsfristen er mindst 4 uger. Høringsmaterialet skal som minimum indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres, og hvorledes samtlige udgifter skal afholdes (bidragsfordeling). Efter høringen er afsluttet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete projekt. Afgørelsen indeholder en tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter § 3 med evt. inklusion af anden lovligning samt bidragsfordeling med redegørelse for den. Endvidere kan afgørelse ift. VVM-pligt samt afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en konsekvensvurdering inddrages. Det forudsætter dog, at sagsbehandlingsprocessen vedr. disse regler er blevet fulgt. Afgørelsen skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme og klageberettigede personer, organisationer og foreninger samt berørte offentlige myndigheder. Afgørelsen offentliggøres desuden på kommunens hjemmeside.

Kommunen skal i løbet af processen beslutte, om der skal oprettes et kystbeskyttelseslag og udarbejdes vedtægter for laget.

Yderligere information om procesforløbet i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt kan findes på Kystdirektoratets hjemmeside:

<https://kyst.dk/kyster-og-klima/kystbeskyttelse/undervisningsmateriale/>

Opsummering

Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at alle tre løsninger vil reducere en risiko ved oversvømmelse.

Kystdirektoratet ønsker ikke at pege på hvilken løsning, der bør arbejdes videre med, da det bl.a. afhænger af hvilke ønsker borgere og kommune har til højvandsbeskyttelse og udvikling af Skælskør, samt en afvejning af de mange forskellige hensyn, som skal varetages.

Kystdirektoratet vurderer umiddelbart, at sikringshøjden på 2,0 m DVR90 er relativ lav set i forhold til potentielle fremtidige ekstreme samt projektets levetid. I forbindelse med det videre arbejde anbefales det, at flere sikringshøjder undersøges, herunder hvilke ejendomme der opnår beskyttelse derved. Det bør desuden beskrives, hvorvidt der er mulighed for en senere forhøjelse af beskyttelsesniveauet i de tre forskellige løsninger.

Derudover bør det overvejes hvor mange manuelle lukninger, der ønskes i højvandsbeskyttelsen, samt sikres, at der er et lokalt beredskab, som kan varetage opgaven.

I forbindelse med udarbejdelse af et konkret projekt skal der redegøres for påvirkningen på Natura 2000-området.

Med venlig hilsen

Britt Gadsbølle

Britt Gadsbølle Larsen
bga@kyst.dk